

Ազգը այս վառվառն երիտասարդութեան հաւատարմով իր Լատարանի յարատեւութիւնը՝ իր նիստերու շնորունակութեան համար մաղթանք ընկելով առ այժմ՝ կրօնականնայ:

Հուսկ յետոյ հանդիսականներն իրենց մասնաւոր նուէքներն ձգել սկսան Լատարանին ի նպաստ՝ սնդուկի մ' մէջը:

Այս նուիրատու անձանց մէջ կրեւելի հանդիսացաւ Պ. Մկրտիչ Ս. Աստուածատուրեան, որ երկու օր յառաջ 20 հատոր գիրք թանգարանին ընծայելէն յետոյ՝ այս երեկոյ ալ բնագիրտութեան մի քանի գործիքներ խոստացաւ գնել և նուիրել թանգարանին:

Առ այս ազնիւ և ուսումնասէր երիտասարդն ազգին կողմանէ յայտնելով մեր շնորհակալութիւնը կը կտրեմ խօսքիս թելը, իւրաքանչիւր ուրուք համակեալ այս երեկոյ ազգային վերանորոգութեան յուսով տուններնին դառնալն տեսնելով: (Սեպտ. 2.)

ԽՈՐԷՆ Ս. ԱՐԾՐՈՒՆԻ:

ՆԱՄԱԿ ՏՓԻՒՍԻՑ.

Խնայէս տպագրուած էր արդէն, ներկայ տարւոյ «Արարտի» թերթերի մէջ՝ իմ բժշկական նոր գիւտերի վերաբերութեամբ ունիմ պատիւ յարգոյսբար յայտնել. որ նոյն գիւտերից մինը՝ այսինքն, առողջապահական երկարակեցութեան ղեղն՝ յ8, և յ9-ն ամեոյս՝ հանդերձ տեղեկագրութեամբ՝ ընդ համարօքս 1065, և 458. (տեղեկան փոստա-յով) ուղարկեցի Ս. Պետրբուրգի Աստիերական բժշկական Ակադէմիայն ի քննութիւն. և երկրորդապէս՝ իրաւունք տալու ինձ նոյն ղեղի վաճառման մասին. խոստանալով նորան, այսինքն Ակադէմիային, որ նոյն ղեղի գործադրութեան իրաւունքն ստանալէս յետոյ՝ մաշարայականս այն է՝ թոքախտական ցաւի, և ուրիշ մի քանի կանացի դժուարաբուժ հիւանդութիւնների մասին դտած ղեղերուս համար էլ՝ անձամբ կը ներկայանամ. (ակադէմիային) գործնական կերպով ցոյց տալու, և ստուգելու այն ամենը՝ ինչ որ նոցա բուն և էական յատկանիշներն են: Աւերոյիշեալ առողջապահական գիւտին մի յատկութիւնն ևս այս է՝ որ թոքախտութիւնը (շիսոտկան) եթէ առաջին, կամ երկրորդ աստիճանին էլ հասած լինի, կբժշկէ. և միաժամայն առողջ մարդին էլ՝ աղատ է պահում նոյն ախտից: Այս ղեղը (էլիքսերը) գործածողը, որ բաղկացած է հեղուկից և հատաղեղից, (բիւլուլից) չպիտի տարակուսի, որ մինչև 160 տարի՝ զուարթ և առողջ կեանք կունենայ. ինչպէս հին ժամանակումը. . . . և ուրիշ ղեղերու էլ՝ շի կարօտեր. որը կարող են գործածել մշտապէս, թէ առողջ, և թէ հիւանդ մարդիկ, ինչ հասակի մէջ էլ որ լինին, և ինչ կերպ ցաւ էլ որ ունենան. որովհետեւ հիւանդ մարդուն առողջացնումէ. և առողջին էլ՝ աղատ է պահում ամեն տե-

սակ հիւանդութիւններից որի մանրամասն բացատրութիւնը իրա ժամանակին կը հաղորդեմ » :

Այս առարկայի վերաբերութեամբ՝ ճշմարիտը պէտքէ խոստովանել, որ իմ կեանքս, զոհողութիւնս, և կրած նեղութիւններս՝ շատ պակաս չէին՝ հին և նոր գիւտերու հեղինակների մի քանիսնորի կեանքից և կրքածներից, որի իրագործման համար՝ տասը տարիից աւելի է որ աշխատում էի անխոնջ տքնութեամբ, և փորձառական բազմազիմի քննութիւններով : Այս զեղը պիտի վաճառուի Տփլիսում՝ Սարգսնի ուլիցայում, վայելնի Գեմնազիային դէմը՝ պ. Յարութիւնովի տանը № 12. Համազասպ Վարդանեանցի մօտ. իսկ Ախալցխայում՝ պ. Գրիգոր Ճէպէկեանցի կրպակում, Յանկացօղք կարող են զիմէլ նաև Հեղինակիս Յիրաւի, թէ ինձ, և թէ շատերին ցանկալի կլինէր, որ այս մարդկային ամբողջ ազգի փրկութեան գործը՝ անտես չլինէր. . . . միմիայն յուսով ապրեցնելով, այլ շուտով իրագործուէր. որը՝ աշխարհին ընծայելու համար՝ յօժարակամ հոգւով յանձն առած եմ՝ արդէն՝ ամէն մի զոհուարութիւնների, կոյր ատկութեան և չար նախանձի լարած թակարթների և ալիքների մէջ ևս՝ ինքս զինքս երջանիկ համարելով՝ չթողնել ձեռքից իմ ուղղութիւնը իմ մտքին ու կամքին զեկը, այլ աւելի ևս ուժով՝ գործել և յառաջել :

Եւելէ Մէթաբոնէանց.

* *

Ախալքալակայ նահանգի Ապուլ գիւղի բարեկրօն Զաքարիայ քահանայն և իւր բարեպաշտուհի կողակիցը իւրեանց հոգեսիրութիւնից ստիպեալ յատուկ խնդրադրով առ Վեհափառ Հայրապետն Ազգիս իւրեանց արդար վաստակից նուիրեցին յօգուտ Մայր Աթոռոյս հազար (1000) ռուբլի, խնդրելով որ այդ գումարը մշտնջենաւորապէս մնայ Մայր Աթոռոյս գանձարանում, իսկ նորա տոկսերը տարեցտարի բաժանուի սորա միաբաններին իրրե ժամացադրամ, որպէս զի իւրաքանչիւր տարին հոգեհանգիստ կատարուի և Ս. պատարագ մատուցուի Էջմիածնի Ս. Տաճարի մէջ իւրեանց և իւրեանց համայն ննջեցելոց և կենդանեաց հոգւոց յիշատակի համար :

Ազգիս Վեհափառը Հայրապետ ընդունելով իւր այս հոգեսէր զաւակաց աստուածահաճոյ նուէրը՝ Հայրապետական օրհնութեամբ օրհնեց նուիրատուաց դոփանի ջերմեանդութիւնը և անմիջապէս յանձնեց Արևոզին կարգադրել, ինչ որ արժան է բարեպաշտ նուիրատուաց ցանկութեան համաձայն :

Ուր էր, եթէ մեր Ազգայիներէից ամէն մի կարող անձինք այս նուիրատուաց բարի օրինակին հետեւելով՝ անմահ անուն ժառանգելու փափաղն ունենային Ազգիս ներկայ և ապագայ սերունդների մէջ՝ իւրեանց արդար վաստակից մի փոքր բաժին հանելով կամ եկեղեցեաց պայծառութեան կամ Մայր Աթոռոյս ճեմարանի և երկսեռ ազգային դպրոցաց

յառաջադիմութեան և կամ՝ այլ աստուածահաճոյ ազգային հաստատութեանց ազահոլութեան համար, որոնցից միմիայն պէտքէ յառաջանայ անշուշտ Ազգիս հոգեկան և մարմնական երջանկութիւնը:

* *

Նողայսք քաղաքի բարեկր. Ղաղտր քահանայն խնդրում Եւրարտաթի միջոցաւ յայտնել նոյն քաղաքի հայ հաստարակութեան լիարերան շնորհակալութիւնը Մոսկուայաբնակ փեմ. և Ազգասէր Յովհաննու Յովհաննանց, որ ազգասիրական կարեկցութեամբ Նողայսք քաղաքի հայկական եկեղեցւոյն նուիրել է հասարակ քարերով զարդարուած մի պատուական Սաղաւարդ, մի վայելուչ վակաս և մի զօտի ի յիշատակ հոգւոց իւր բարեպաշտուհի Մարիամ ամուսնոյ և որդւոցն Ստեփաննոսի և Յովհաննու:

Նոյնպէս և Նողայսք քաղաքի բնակչուհի այրի Աննայի Գեորգեան Բէշիշեանց, որ իւր եկեղեցատիրական ջերմեռանդութեամբ նուիրել է նոյն քաղաքի եկեղեցւոյն մի հատ եօթնաջահան աշտանակ ի յիշատակ հոգւոյ իւր հանգուցեալ ամուսնոյ հին — Խրիմեցի Մանուկի Բէշիշեանց: Օրհնեալ լինին:

* *

Ազգիս Ահհափառ Հայրապետը բարեհաճեցաւ Մայր Աթոռոյց Գեորգեան Ճեմարանի լսարաններում դասախօսելի առարկայից կարգը մոցնել և Բէշիշեանցի Խրիմեցի Խնկատի ունենալով, որ Գեորգեան Ճեմարանի նպատակն է առաւելապէս պատրաստել Հայ ազգի համար արժանաւոր ուսուցիչներ և եկեղեցականներ, հասկանալի է թէ՛ ճիշդան օգտակար և նպատակայարմար է մեր Ազգախնամ Հայրապետի այս կարգադրութիւնը:

* *

Հոկտ. 11ին Կ. Պօլսեցի մեծ. Գարրիէլ Էֆէնտին Նորատունկեան ուղեկցելով Մայր Աթոռոյս Գեորգեան Ճեմարանին նուիրեց յօգուտ Նորահնէ հատ օսմանեան լէւոսկի, որի մասին յայտնում ենք խորին շնորհակալութիւն:

* *

Ազգիս Ղեկափառ Հայրապետը տարւոյս Յուլիոյ 4ից մինչեւ հոկտեմբերի 14 բարեհաճեց տալ հետեւեալ կոնդակները:

Կոնդակ Հին — Նախիջևանու երկեսն հայ դպրոցաց նորընտիր հոգաբարձուաց անունով, որով հաստատումէ հոգաբարձութեան պաշտօնի մէջ բարեկ. Մկրտիչ Բահանայն Տ. Սարգսեան, պ. պ. Արզարն Օրբելեան, Արտիմ - Բէկն Սարուխանբէկեանց, Բաղալ Մելիք - Էյնաթեանց, Աղէքսանդր Տ. Դասպարեան եւ Կոստանդին Օհանեանց, տալով նոցա օգնական պ. Պ. Արրահամ Տ. Յակովբեանց, Սարգիս Տ. Մկրտչեան եւ Յովհաննէս Աւետիքեանց: Յուլիոս 1. Թ. 543: